

KANCELARIA
SENATU

BIURO ANALIZ,
DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Ustalenie ojcostwa
po osiągnięciu 18 lat
przez dziecko
w sposób polubowny
bez potrzeby
wnoszenia pozwu

Opinie
i ekspertyzy

OE-302

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji zamawia opinie, analizy i ekspertyzy sporządzone przez specjalistów reprezentujących różne punkty widzenia. Wyrażone w materiale opinie odzwierciedlają jedynie poglądy autorów. Korzystanie z opinii i ekspertyz zawartych w tym zbiorze bez zezwolenia Kancelarii Senatu dopuszczalne wyłącznie w ramach dozwolonego użytku w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880 ze zm.) i z zachowaniem wymogów tam przewidzianych. W pozostałym zakresie korzystanie z opinii i ekspertyz wymaga każdorazowego zezwolenia Kancelarii Senatu.

© Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2020

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji
Dyrektor – Agata Karwowska-Sokolowska
tel. 22 694 94 32, fax 22 694 94 28,
e-mail: Agata.Karwowska-Sokolowska@senat.gov.pl

Wicedyrektor – Danuta Antoszkiewicz
tel. 22 694 93 21,
e-mail: Danuta.Antoszkiewicz@senat.gov.pl

Dział Analiz i Opracowań Tematycznych
tel. 22 694 92 04, fax 22 694 94 28
Redaktor prowadzący – Jagoda Tracz-Dral

Opracowanie graficzno-techniczne
Centrum Informacyjne Senatu
Dział Wydawniczy

Kancelaria Senatu
sierpień 2020

dr Dariusz Erwin Kotłowski
adwokat
prof. Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu,
Wydział Prawa i Administracji

Ustalenie ojcostwa po osiągnięciu 18 lat przez dziecko w sposób polubowny bez potrzeby wnoszenia pozwu

I. Przedmiot ekspertyzy

Przedmiotem niniejszej ekspertyzy jest analiza petycji indywidualnej w zakresie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 9 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431), poprzez wprowadzenie regulacji pozwalającej na umożliwienie osobom pełnoletnim ustalenie ojcostwa w sposób polubowny bez potrzeby wnoszenia pozwu.

Jak wynika z uzasadnienia złożonej petycji, w ocenie wnioskodawcy obecne przepisy ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy utrudniają postępowanie o ustalenie ojcostwa. W celu realizacji powyższego postulatu wnioskodawca proponuje zmianę ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw poprzez:

- 1) dodanie do art. 9 ust. 5 w następującym brzmieniu:
„5. W stosunku do dziecka, które urodziło się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i którego ojcostwa nie ustalono, stosuje się przepisy o uznaniu dziecka”,
- 2) zmianę art. 9 ust. 1 i nadanie mu następującego brzmienia:
„1. Przepisy ustawy stosuje się do stosunków w niej unormowanych, chociażby powstały przed dniem jej wejścia w życie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz 5”,
- 3) dodanie do ustawy przepisu przejściowego o treści:
„Uznanie ojcostwa dzieci, o których mowa w ust. 1, dokonane przed wejściem w życie niniejszej ustawy jest skuteczne

i stosuje się do niego przepisy o ustaleniu bezskuteczności uznania ojcostwa”.

II. Stan faktyczny

Ustawą z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431) dostosowano unormowania zawarte w ustawie – Kodeks rodzinny i opiekuńczy dotyczące stosunków między rodzicami i dziećmi do zmienionego, zwłaszcza w ostatnim piętnastoleciu, społecznego i prawnego kontekstu stosowania przepisów kodeksowych, a także m. in. uregulowano zagadnienia dotyczące ojcostwa.

Zauważyć należy, że art. 9 ustawy regulował zagadnienia intertemporalne. Natomiast ustawa miała charakter aktu normatywnego jednorazowego (epizodycznego).

III. Analiza prawna

Zgodnie z art. 85 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 2086, z późn. zm.), zwanej dalej: „k.r.o.”, domniemywa się, że ojcem dziecka jest ten, kto obcował z matką dziecka nie dawniej niż w trzechsetnym, a nie później niż w sto osiemdziesiątym pierwszym dniu przed urodzeniem się dziecka, albo ten, kto był dawcą komórki rozrodczej w przypadku dziecka urodzonego w wyniku dawstwa partnerskiego w procedurze medycznie wspomaganey prokreacji. Okoliczność, że matka w tym okresie obcowała także z innym mężczyzną, może być podstawą do obalenia domniemania tylko wtedy, gdy z okoliczności wynika, że ojcostwo innego mężczyzny jest bardziej prawdopodobne, co wynika wprost z § 2.

W obowiązującym stanie prawnym można wyróżnić trzy sposoby ustalenia ojcostwa:

1. domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki (dotyczy dzieci urodzonych w związku małżeńskim),
2. uznanie ojcostwa,
3. ustalenie ojcostwa przez sąd.

Zgodnie z art. 62 § 1 k.r.o., jeżeli dziecko urodziło się w czasie trwania małżeństwa albo przed upływem trzystu dni od jego ustania lub unieważnienia, domniemywa się, że pochodzi ono od męża matki. Domniemania tego nie stosuje się, jeżeli dziecko urodziło się po upływie

trzystu dni od orzeczenia separacji. W przywołanym przepisie zawarte jest domniemanie prawne, czyli domniemanie ustanowione przez prawo. W myśl art. 234 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, z późn. zm.), zwanej dalej: „k.p.c.”, domniemania ustanowione przez prawo (domniemania prawne) wiążą sąd; mogą być jednak obalone, ilekroć ustawa tego nie wyłącza. Ponadto domniemanie zawarte w art. 62 § 1 k.r.o. zalicza się do domniemań prawnych kwalifikowanych, co oznacza, że ustawodawca wprowadził szczególne wymogi co do możliwości ich obalenia.

Natomiast obalenie w procesie o zaprzeczenie ojcostwa domniemania pochodzenia dziecka od męża matki umożliwi wniesienie powództwa o ustalenie ojcostwa (vide: wyrok SN z dnia 24 maja 1966 r., sygn. akt III CR 91/66, OSNCP 1967, nr 4, poz. 68).

Ponadto w myśl wyroku Sądu Najwyższego (vide: wyrok z dnia 16 lipca 1971 r., w sprawie o sygn. akt III CRN 193/71, niepubl.), tak długo, jak długo nie zostanie obalone domniemanie przewidziane w art. 62 § 1 k.r.o. nie wchodzi w grę domniemanie określone w art. 85 § 1 k.r.o. Tym samym – jeżeli dziecko urodziło się w czasie trwania małżeństwa, nie można wytoczyć powództwa o ustalenie ojcostwa. Oznacza to, że w pierwszej kolejności – w procesie o zaprzeczenie ojcostwa – należy obalić domniemanie pochodzenia dziecka z małżeństwa.

Jeżeli obalone zostało domniemanie, że ojcem dziecka jest mąż matki, ustalenie ojcostwa może nastąpić przez **uznanie dziecka przez ojca** lub **na mocy orzeczenia sądu**. Zgodnie z art. 72 § 1 k.r.o., jeżeli nie zachodzi domniemanie, że ojcem dziecka jest mąż jego matki albo gdy domniemanie takie zostało obalone, ustalenie ojcostwa może nastąpić albo przez uznanie ojcostwa, albo na mocy orzeczenia sądu. Powyższe sposoby wskazane przez ustawodawcę wykluczają się wzajemnie, co prowadzi wprost do wniosku, że ojcostwo jest ustalane w kolejny sposób wówczas, gdy doszło do zakwestionowania ojcostwa stwierdzonego wcześniej. Oznacza to, że ustalenie ojcostwa może nastąpić jedynie wówczas, gdy dziecko nie urodziło się w małżeństwie, a w konsekwencji nie obowiązuje domniemanie zawarte w art. 62 § 1 k.r.o., lub też domniemanie zostało obalone w procesie o zaprzeczenie ojcostwa.

W myśl art. 73 § 1 k.r.o. uznanie ojcostwa następuje, gdy mężczyzna, od którego dziecko pochodzi, oświadczy przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, że jest ojcem dziecka, a matka dziecka potwierdzi jednocześnie albo w ciągu trzech miesięcy od dnia oświadczenia mężczyzny, że ojcem dziecka jest ten mężczyzna.

Wskazać należy, że nałożony przez ustawodawcę wymóg złożenia oświadczeń przez oboje rodziców dziecka ma na celu przede wszystkim

wzmocnienie wiarygodności aktu uznania. Pochodzenie dziecka od rodziców jest następstwem obcowania określonej kobiety z określonym mężczyzną. Oznacza to, że rodzice dziecka są osobami mającymi bezpośrednią i najpewniejszą wiedzę w tym zakresie. Tym samym oświadczenie jednego z nich nie wystarcza do wywołania określonych skutków prawnych.

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw zastąpiła termin „uznanie dziecka” terminem „uznanie ojcostwa”. Jak wynika z uzasadnienia dołączonego do projektu ustawy uznanie ojcostwa jest przyznaniem przez ojca przed wskazanym organem państwowym (kierownikiem urzędu stanu cywilnego, sądem opiekuńczym) faktu, że określone dziecko od niego pochodzi. Uznanie ojcostwa zostało potraktowane jako „akt wiedzy” obojga rodziców dziecka, przeświadczonych, że dziecko od nich pochodzi. Konsekwencją traktowania uznania ojcostwa jako aktu wiedzy o pochodzeniu dziecka od określonych osób, współuczestniczących w czynnościach koniecznych do uznania ojcostwa, jest bezskuteczność uznania ojcostwa, jeżeli dziecko nie pochodzi od mężczyzny, który uznał ojcostwo.

Zgodnie z art. 76 § 1 k.r.o. uznanie ojcostwa nie może nastąpić po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności.

Zasadniczym celem powyższego ograniczenia wprowadzonego przez ustawodawcę jest zagwarantowanie osobom pełnoletnim wyłącznego wpływu na ustalenie ich stanu cywilnego. Uznanie ojcostwa jest aktem, do którego dokonania konieczne, ale również zarazem wystarczające, są oświadczenia obojga rodziców dziecka. Oznacza to, że dziecko w akcie tym nie uczestniczy, a jego wola nie ma znaczenia dla nastąpienia skutku w postaci ustalenia pochodzenia od mężczyzny, który dokonał uznania.

Zauważyć należy, że rozwiązanie zawarte w art. 76 k.r.o. koreluje z art. 84 § 2 k.r.o., zgodnie z którym matka ani domniemany ojciec nie mogą wytoczyć powództwa o ustalenie ojcostwa po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności. Jeżeli dziecko zmarło przed osiągnięciem pełnoletności, matka oraz domniemany ojciec mogą wytoczyć powództwo o ustalenie ojcostwa do dnia, w którym dziecko osiągnęłoby pełnoletność. Oznacza to, że pozytywne ustalenie pochodzenia osoby pełnoletniej może nastąpić w drodze wyroku sądowego na skutek powództwa tej osoby o ustalenie ojcostwa i ewentualnie – na skutek powództwa prokuratora, w wypadku, gdy wymaga tego dobro dziecka lub ochrona interesu społecznego (art. 86 k.r.o.).

W myśl art. 84 § 1 k.r.o. sądowego ustalenia ojcostwa mogą żądać dziecko, jego matka oraz domniemany ojciec dziecka.

Dziecko albo matka wytacza powództwo o ustalenie ojcostwa przeciwko domniemanemu ojcu, a gdy ten nie żyje – przeciwko kuratorowi ustanowionemu przez sąd opiekuńczy (art. 84 § 3 k.r.o.).

Natomiast domniemany ojciec dziecka wytacza powództwo o ustalenie ojcostwa przeciwko dziecku i matce. Jeżeli matka dziecka nie żyje, powództwo wytacza się przeciwko dziecku, a jeżeli dziecko nie żyje – przeciwko kuratorowi ustanowionemu przez sąd opiekuńczy (art. 84 § 4 k.r.o.).

Sprawy o ustalenie ojcostwa zaliczane są do spraw ze stosunków między rodzicami a dziećmi, które zgodnie z art. 453 k.p.c. są rozpoznawane w procesie w postępowaniu odrębnym.

Ustalenia ojcostwa dokonuje się na podstawie domniemania prawnego zawartego w art. 85 k.r.o., zgodnie z którym domniemywa się, że ojcem dziecka jest ten, kto obcował z matką dziecka nie dawniej niż w trzechsetnym, a nie później niż w sto osiemdziesiątym pierwszym dniu przed urodzeniem się dziecka, albo ten, kto był dawcą komórki rozrodczej w przypadku dziecka urodzonego w wyniku dawstwa partnerskiego w procedurze medycznie wspomaganą prokreacji.

Domniemanie to można obalić poprzez wykazanie, że ojcostwo innego mężczyzny jest bardziej prawdopodobne. Udowodnienie tego faktu spoczywa na pozwanym o ojcostwo. Podstawowym dowodem w sprawach o ustalenie ojcostwa jest obecnie dowód z badań DNA pozwalający wykazać biologiczne ojcostwo. Badanie polega na porównaniu profili genetycznych dziecka i domniemanego ojca, przy wykorzystaniu zmienności w niekodujących fragmentach genu. W dobie dzisiejszej nauki badania DNA są jedynym obiektywnym dowodem w sprawach ustalających ojcostwo. Pozwalają na uzyskanie rozstrzygających wyników, czyli w 100% wykluczają biologiczne ojcostwo lub potwierdzają je z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością (99,999%). Opinia sporządzana na podstawie przeprowadzonych badań DNA przez biegłego z dziedziny badań biologicznych umożliwia pewne rozstrzygnięcie o ojcostwie.

W ostatnich latach rozwój genetyki doprowadził do zmian w zakresie badania pokrewieństwa. Opracowano metody umożliwiające praktycznie jednoznacznie identyfikację pochodzenia każdego człowieka. Dowód z badania DNA pozwala nie tylko wykluczyć ojcostwo, ale może być także pozytywnym dowodem okoliczności stwarzających domniemanie ojcostwa z art. 85 § 1 k.r.o. (vide: wyrok SN z dnia 10 listopada 1999 r., sygn. akt I CKN 885/99, OSNC 2000, nr 5, poz. 96; wyrok SN z dnia 13 października 2005 r., sygn. akt IV CK 169/05, niepubl. ; wyrok SN z dnia 25 lipca 2000 r., sygn. akt III CKN 1034/00, niepubl.).

Tym samym, podstawowym dowodem w sprawach o ustalenie ojcostwa jest obecnie dowód z badań DNA. Badanie kodu genetycznego DNA ma rozstrzygający walor w procesie o ustalenie ojcostwa (vide: wyrok SN z dnia 3 marca 1999 r., sygn. akt III CKN 1091/98, OSNC 1999/9, poz. 149 oraz wyrok TK z dnia 28 kwietnia 2003 r., sygn. akt K 18/02, Dz. U. poz. 772).

Podnieść należy, że postępowanie dowodowe w sprawach o ustalenie ojcostwa, z uwagi na ich doniosły walor społeczny, powinno być przeprowadzone ze szczególną wnikliwością, dla uzyskania dostatecznej podstawy do rozstrzygnięcia zgodnego z prawdą obiektywną (vide: wyrok SN z dnia 30 lipca 1996 r., sygn. akt I CRN 91/96, niepubl.).

Ponadto naczelną zasadą rozstrzygającą o właściwym rozpoznaniu spraw o ustalenie ojcostwa jest zasada prawdy obiektywnej, która decyduje o zakresie postępowania dowodowego w tych sprawach. Ma ona znaczenie tak materialnoprawne, jak i procesowe. Procesowe wyraża się w tym, że sąd powinien, ze względu na występujący interes społeczny, dążyć do ustalenia rzeczywistego pochodzenia dziecka. Dlatego poza dowodami osobowymi, które powinny być przeprowadzone wnikliwie, szczególne znaczenie mają dowody przyrodnicze (biologiczne), które mają tę przewagę nad dowodami osobowymi, że cechuje je naukowy obiektywizm (vide: wyrok SN z dnia 6 kwietnia 1998 r., sygn. akt I CKU 13/98, niepubl.).

Należy również wskazać, że **wprowadzenie proponowanego przepisu dotyczącego rozróżnienia sytuacji prawnej** osób urodzonych przed dniem 13 czerwca 2009 r. (data wejścia w życie ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw) i po tej dacie, prowadziłoby do naruszenia naczelnej zasady równości wobec prawa wyrażonej w art. 32 ust. 1 zd. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.), zgodnie z którym wszyscy są wobec prawa równi.

Jak zauważył Sąd Najwyższy (vide: wyrok z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie o sygn. akt II CSK 424/18, niepubl.) konstytucyjna zasada równości wobec prawa, wynikająca z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, a będąca przepisem szczególnym wobec wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP zasady sprawiedliwości społecznej, uzupełniona przez wynikający z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP zakaz dyskryminacji, polega na tym, że wszyscy adresaci norm prawnych, charakteryzujący się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu, mają być traktowani równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących jak i faworyzujących. Konstytucyjna zasada równości znajduje zastosowanie tak w sferze stanowienia jak i stosowania prawa. Przestrzeganie

zasady równości w pierwszej sferze oznacza obowiązek ustawodawcy takiego konstruowania norm prawnych generalnych i abstrakcyjnych, które w taki sam sposób kształtują sytuację podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji prawnej. Poszanowanie zasady równości w sferze drugiej następuje przez równe traktowanie przez władze publiczne w indywidualnych przypadkach podmiotów uznanych przez ustawodawcę za posiadających tę samą cechę relewantną.

Tym samym wprowadzenie proponowanego przepisu dotyczącego rozróżnienia sytuacji prawnej osób urodzonych w różnych datach należy uznać za sprzeczne z Konstytucją RP.

Przechodząc do **Zasad techniki prawodawczej** należy wskazać, że wnioskodawca proponuje zmianę art. 9 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz dodanie do tej ustawy przepisu przejściowego.

Zgodnie z §82 Zasad techniki prawodawczej stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zwanego dalej: „ZTP”, zmiana (nowelizacja) ustawy polega na uchyleniu niektórych jej przepisów, zastąpieniu niektórych jej przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu lub na dodaniu do niej nowych przepisów. Ponadto w myśl § 91 ust. 1 ZTP nie nowelizuje się przepisów zmieniających inną ustawę.

Zauważyć należy, że Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 20 października 2008 r. w sprawie o sygn. akt K 21/07, OTK ZU 2008, nr 8A, poz. 149, wskazał, że funkcją ustawy zmieniającej jest wprowadzenie określonych w niej zmian do jakiejś innej ustawy (nowelizowanej). A zatem treść ustawy nowelizującej – z chwilą jej wejścia w życie – staje się treścią tej ustawy, którą ona zmienia, sama zaś ustawa nowelizująca ulega niejako „skonsumowaniu”. Tym samym przez akt uchwalenia i ogłoszenia takiej ustawy, z chwilą jej wejścia w życie, dokonuje się akt zmiany innej ustawy. Od tego momentu obowiązuje zmieniona ustawa i tylko do niej można wprowadzać kolejne zmiany.

Powyższe zagadnienie szerzej omówił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 grudnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt SK 20/04, OTK ZU 2005 nr 11, poz. 133, podnosząc, że zmiana brzmienia przepisu nie musi przy tym pociągać za sobą zmiany treści normy w nim wyrażonej. Z kolei zmiana treści lub brzmienia przepisu może polegać m.in. na dodaniu bądź usunięciu z niego jakiegoś wyrazu, albo na zastąpieniu jakiegoś wyrazu innym wyrazem. Przedmiotem nowelizacji czyni się zawsze pierwotny tekst ustawy lub – gdy ustawa była już wcześniej nowelizowana – tekst pierwotny wraz z wprowadzonymi do niego zmianami (§ 90 ZTP).

Powyższe jednoznacznie wskazuje, że zaproponowane przez wnioskodawcę rozwiązanie nie zasługuje na uwzględnienie już na samym poziomie Zasad techniki prawodawczej. Zmiana ustawy o zmianie ustawy, która już weszła w życie i spełniła swoją rolę, tzn. doprowadziła do nowelizacji przepisu, nie może odnieść żadnego skutku.

IV. Konkluzje

1. Proponowane ustalenie ojcostwa po osiągnięciu 18 lat przez dziecko w sposób polubowny bez potrzeby wnoszenia pozwu należy uznać za niedopuszczalne. Zauważyć trzeba, że ustalenie ojcostwa przez sąd możliwe jest gdy nie zachodzi domniemanie, że ojcem jest mąż matki lub takie domniemanie zostało obalone. Wykazania braku domniemania lub jego obalenia nie można dokonać w sposób polubowny. Ponadto sprawy o ustalenie ojcostwa należą do spraw trudnych, a często w toku postępowania pojawia się konieczność przeprowadzenia dowodów o charakterze medycznym, np. porównania kodu DNA. Postępowanie dowodowe w sprawach o ustalenie ojcostwa, z uwagi na ich doniosły walor społeczny, musi być przeprowadzone ze szczególną wnikliwością, dla uzyskania dostatecznej podstawy do rozstrzygnięcia zgodnego z prawdą obiektywną, a tego nie można osiągnąć w sposób polubowny.

2. Zgodnie z obowiązującymi przepisami matka ani domniemany ojciec nie mogą wytoczyć powództwa o ustalenie ojcostwa po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności. Oznacza to, że pozytywne ustalenie pochodzenia osoby pełnoletniej może nastąpić w drodze wyroku sądowego na skutek powództwa tej osoby o ustalenie ojcostwa i ewentualnie – na skutek powództwa prokuratora, w wypadku gdy wymaga tego dobro dziecka lub ochrona interesu społecznego.

3. Zapadły wyrok wydany przez sąd ustalający ojcostwo pociąga za sobą daleko idące skutki prawne, gdyż ojciec od tej pory będzie miał władzę rodzicielską, dziecku będą przysługiwały roszczenia alimentacyjne oraz prawo do dziedziczenia. Skutki są zbyt daleko idące nawet po osiągnięciu 18 lat przez dziecko (przysługują roszczenia alimentacyjne oraz prawo do dziedziczenia), aby ustalenia ojcostwa można było dokonać po osiągnięciu pełnoletności w sposób polubowny.

4. Wprowadzenie proponowanego przepisu dotyczącego rozróżnienia sytuacji prawnej osób urodzonych przed dniem 13 czerwca 2009 r. i po tej dacie prowadziłoby do naruszenia naczelnej zasady równości wobec prawa wyrażonej w art. 32 ust. 1 zd. 1 Konstytucji RP, zgodnie

z którym wszyscy są wobec prawa równi. Tym samym należy uznać, że proponowany przepis byłby sprzeczny z Konstytucją RP.

5. Zgodnie z § 91 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej nie nowelizuje się przepisów zmieniających inną ustawę. Zaproponowane przez wnioskodawcę rozwiązanie nie zasługuje na uwzględnienie już na samym poziomie Zasad techniki prawodawczej. Zmiana ustawy o zmianie ustawy, która już weszła w życie i spełniła swoją rolę, tzn. doprowadziła do nowelizacji przepisu, nie może odnieść żadnego skutku.